

Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 13.

Den 1ste April 1890.

39te Aargang.

Mennesket,

betraktet som et fysisk og aandeligt Væsen.

(Fra Dr. G. Hartwigs svenske Udgave af „Gud i Naturen“).

Bragtfuld glindser Stjørnehæren paa det natlige Himmelhvælv og mærkværdig er den paa Lys og Varme blydende Sol, ligesaa Oceanet med sin Ebbe og Flod, den uendelige Mangfoldighed af Vækster, hvormed Jorden smykker sig, og af Dyr, som paa dens udstrakte Flade fryde sig af Livets gode Gaver — men endnu mere mærkværdigt er dog Mennesket. Thi uden at kjende sin egen Storhed, drage Himmellegermerne sine lysende Baner gjennem det umaalelige Verdensalt, Solen ved ikke at utallige Tilværelser uden den ville forsynke i Nat og Død, Oceanet har ikke noget Begreb om sin majestætiske Herlighed, Blomsten dufter uden at ane sin egen Elskværdighed, og Dyret kjender kun Ojeblikket for dets Videlser og Glæder, — men Menneskets Blik gennemtrænger alle Rum og Tider, dets Tanker omfatter hele Verden og opstige fra den synlige Skabelse til det højeste usynlige Væsens Throne, hvor-

fra, formedelt hans ubegribelige Algodhed, Almagt og Alvisshed, alle disse Under udgaa.

Men ikke nok med at Mennesket opfatter hele den uendelige Yderverden i alle dens frydsende Baner og Omvælinger; det indtrænger ogsaa i sin egen Sjæls Hemmeligheder med en klar lysende Fakkelløst til alle Sjælens Bevægelser og bærer i sig den Dommer som dommer over alle dets Handlinger og Følelser.

Et vidunderligt udviklet Organ — Hjernen — er Sædet for disse forbausende Evner, Forbindelsesledet imellem Legeme og Sjæl, imellem den materielle og imaterielle, den ydre og den indre Verden. Her throner Viljen, hvis Befalinger med elektrisk Hastighed gennemflyde hele vort Legeme eller med urokkelig Bestemthed kontrollere vore Tilbøjeligheder; Husommelsen, som fremstiller Mindre fra længst forsvundne Dage for vor Tanke; Fantasien, som

forstjønner vor Tilværelse med sine evig vekslende Billeder; Forstanden, som forstende trænger ind i Fænomenernes inderste Natur og forbinder Virkning med Årsag, og endelig Følelsen med dens tusinde Videnstaber og Sindsbevægelser.

Hvor lille er ikke Hjernen, — og hvor stort er ikke Omraadet for dens Virksomhed! Af hvor mange Tanker, Forestillinger, Beslutninger og Følelser gennemkrydjes den ikke blot i Løbet af en eneste Dag! Og ligesom over Oceanets Skjød, Solskin og Skygge, Storm og Vindstille evigt omveksle, i det her en spejlblank Flade udbreder sig, der den ene Bølge hæver sig over den anden — saa vekslers det ogsaa uden Ro og Raft inden dette aldrig hvilende Organ, i hvilket guddommelige Kræfter, og det rene Stræb efter Guds og Sandhed ere indbefattede i en evig Strid med de fordærveligste Lidelser og de usleste Begjær.

I Hjernen udflækkes de affæhlige Forbrydelser og de forstrækkeligste Misgerninger; her spinder Morderen sine Planer, hvorledes han skal tilbele det døende Dolkestik, uden at Ulgjærningen vil falde tilbage paa ham selv; her overlægger Bagtaleren, hvorledes han sikkert vil kunne tilintetgjøre sit Offer; men her er det ogsaa som en Newtons rene Sjæl overbejer de Love, hvilke ordne Himmellegemernes Kredsløb, som en Shakespeares Geni udbreder sine forunderlige Binger, for at paa Scenen, for os fremstille Billeder af hele Menneskeheden, som Stephenson, den store Omstyrter, udtænker det brujende Lokomotiv, hvilket ubarmhjærtigt vil forjage Middelalderens sidste spørgende Fantomer fra deres inderste Vankamre, som en Sokrates svinger sig op til den højeste Dyd, som med et Ord Menneskehedens Konger smede sine Baaben for

at gaa i Spidsen for sine Medmennesker paa Retfærdighedens og Sandhedens foræblende Vej.

Hvem kan vel skildre den Dyktighed, som har sit Sæde i den lille menneskelige Hjerne; men hvem ogsaa den navnløse Glendighed, den tilintetgjørende Fortvivlelse, den nagende Anger og den dybsindige Smerte, som der tager sit Sæde, formørke Solens Gys og med natlig Sky bedække Naturens blomstrende Ansigt.

Et Organ, der er saa mærkværdig udrustet til at omfatte Alt fra det Høieste til det Laveste, Himlen og Helvede, kan nok fortjene Navn af en Verden i det Smaa — men ligesom de kostbareste Kar i Reglen ere de skrøbeligste, jaaledes er ogsaa en Ubethdelighed i Stand til at ødelægge dette Skabelsens Mesterværk.

Midt under sine mest ærgjerrige Planer, sin Fantasis højeste Flugt, sine dybeste Spekulationer og sin Veltalenheds mest brujende Strømme, træffes Statsmanden, Digteren, Filosofen eller Taleren af Slag — og forsvunden er nu denne vidtomfattende Politik, denne glødende Indbildningskraft, denne erfaringsrige Visdom og denne Ordets fortryllende Magt, som gjorde sine højt begavede Gjere til Gjenstand for almen Beundring; thi om end Døden ikke øjeblikkelig vilde fordre sit Offer, bliver dog de aandelige Evner svækkede og den Misundelsesværdige tilbringer nu sit Liv kun som en Gjenstand for Medlidenshed. Ved Siden af Menneskets Storhed viser ogsaa dets Svaghed sig i det klareste Gys, og derjom dets umaadelige Overlegenhed over Dyret og dets ophøjede Stilling som Herre over den synlige Skabning skulde forlede det til Hovmod vil det atter lære Ydmyghed, naar det betænker, hvor hurtigt et Stød, en Rystelse, eller

Sprængningen af et lille Blodkar kan styrte det ned fra Højdepunktet af dets aandelige Liv.

Vi vide med fuld Bestemtthed, at Hjernen er det legemlige Organ for vore aandelige Evner — men den indre Mechanisme af dette vidunderlige Værksted er os ganske ubekendt. Vi vide at fra Fiskene og Krybdhyrene igjennem den lange Række af Fugle og Pattedyr op til Mennesket se vi Hjernen tiltage i Masse, Bindinger og anatomisk forskjellige Dele, samtidigt med at Aands-evnerne vokse — dog naar vi sammenligne Drang-Utangsens Hjerne med Menneskets eller Menneffenes Hjerne indbyrdes, finde vi ingen materielle Oplysninger, der kunne tjene til at forklare os Marsjagerne til den umaadelige intellektuelle Forskjel, der findes imellem alle disse saa forskellige begavede Væsener og endnu har det ikke lykkedes nogen Forsker, at anspore Viljen, Fantasiens, Forstanden eller Sindets Beskaffenhed i deres inderste Kamre eller at udgrunde den inderste Bygning af vor Sjæls Tempel.

Dissektionskniven viser os ingen paafaldende Forskjel imellem den store Tænkers og Hverdagsmenneskets Hjerne, Chemikeren skjæler de samme Bestanddele hos begge, og under Mikroskopet viser der sig kun hos begge en sand Labyrinth af fine Traade eller Rør og Smaaceller. Saa sikkert bevarer Hjernen sine Hemmeligheder, at Mennesket maatte snarere vil udgrunde Universets Bygning end Sammensætningen af det gaadefulde Organ for dets egen Tænkning.

Hjernen, der omslutes af Hjernefasen og indenfor denne omgives af Senhinden og flere finere Hinder, modtager Indtrykkene fra Yderverdenen igjennem Nervernes beundringsværdige Telegrafsystem, hvis fine Traade forgrene sig igjennem hele Legemet og

dels som trofaste Meddelere bringe Underretning om, hvad der foregaar udenfor, og dels som punktflige Tjenere fuldbyrde de fra Hjernen udgaende Befalinger. De Nerver, som lede de ydre Indtryk til Hjernen, kaldes Sandse-nerver, og af disse behersker Synsnerven det videste Omraade.

Hvor fin, hvor fuldbendt er ikke Djets Bygning! Næthinden er et sandt Tryllespejl, paa hvis lille Flade et milevidt Landskab kan afmale sig med dets utallige Enkeltheder. Igjennem det stærkt formindskede Billede, tilegner vor Aand sig et tydeligt Indtryk af den store Virkelighed og træder paa en vis Maade ud i den vide Natur, hvis Skønhed opfylder den med Beundring. Og hvor utrætteligt er ikke det sunde Øje! I hele Timer kan det ene Billede efter det andet glide forbi det, uden at det taber sin skarpe Opfattelsesevne eller sikke Blik.

Høreevnerne ere udrustede paa en anden, men ikke mindre mærkelig Maade end Synseevnerne. De trænge paa hver Side ind i en Hulhed af Hovedskallen, der danner et haardt og fast Gjemme for et beundringsværdigt Apparat, som af enhver Svingning i Luften sættes i en tilsvarende Bevægelse.

Ligesom Synseevnen i sin Udbredelse paa Næthinden frembyder os et Tryllespejl, i hvilket Naturen afmaler sig i hele sin Farveglæde, saaledes aabner Hørenerven os Tonernes Rige. Hørelsen er en Hovedbetingelse for vort naturlige Meddelelsesmiddel, Talen, og maa derfor betragtes som vor vigtigste Sandhed. Det er ogsaa den, vi have at takke for, at de bølgende Luftsvingninger, der opstaa ved Sang eller ved et Orkestres Instrumenter, fremkalde en Fylde af harmoniske Indtryk hos os og uvilkaarligt stemme os snart til Glæde eller Beemod og snart til Andagt eller krigerisk Begejst-

ring. Ogaa her maa vi med Forbauselse beundre dette Organs Fuldkommenhed, hvilket haver Evner til at give saadanne Indtryk og i evig Ungdomsfriskhed overlade en Beethovens eller Mozarts Skabelse til den senere Efterverden, ligesom om de umiddelbart havde udgaaet fra den store Mesters Geni.

Lugtesansen har sit Sæde i Næsen, hvis Form og Fasthed betinges af Næsebenet og Næsebruffen. Ved Lugten kan der blot iagttages Vegemer, som ere i Stand til at antage Luftform. Det er forbausende, hvor overordentlig smaa Måsser der kan skjules ved denne Sands. Bringer man et lille Gran Mostus ind i et Værelse, lugter man det snart i hele Huset, uden at man paa den fineste Vægt er i Stand til at paavise, at en nok saa lille Del deraf har forflygtet sig. Det er ogsaa bekjendt, at Vilde kunne lugte Røgen fra et Baal eller fra en Hytte i hele Miles Afstand. Næsen er kort sagt en meget vigtig Sands, da den underretter os om Tilstedeværelsen af mange Ting, som det vilde være os aldeles umuligt at opdage paa anden Maade.

Smagen har navnlig sit Sæde i Tungen, hvis Hovedmasse bestaar af meget bevægelige Muskler og tjener til at vende Føden med i Munden, til at synke med og til at frembringe flere af Talens Lyde ved at forandre Mundhuden Form. Endvidere tjener den til Føle- og Smagsorgan.

Smidens Organerne for Syn, Hørelse, Lugt og Smag bringe Hjernen Meddelelser fra Oververdenen, igjennem enkelte Nervepar, som udbreder sig i enkelte forholdsvis meget smaa Organer, er Følesansen udbredt over alle Dele af Vegemet og har sit Sæde i de smaa, af Overhuden dækkede Føleborter i

hvilke Hudnervenes fineste Forgreninger ende.

Til at modtage Indtryk af Følelse i Ansigtet samt i Mundhulen og i Næsehulerne udgaar der, ligesom til de omtalte Sandseorganer, to Nervestammer umiddelbart, fra Hjernen og udbrede sig med en Måsse overordentlig fine Forgreninger over alle Ansigtets Dele. Til alle Dele af Vegemet gaar Følenervernes Vej gennem Rygmarven, hvis bageste Del de danne, idet de som en tyk Snor løbe ned fra Hjernen gennem den af Hvirvelstøtten dannede Rygmarvskanal. Imellem ethvert Par Hvirvler, saavel af Halskvirvlerne som af Ryglænde og Bækkenvirvlerne, udsender Rygmarven en Nervestamme til hver Side, som spalter og forgrener sig for at forsyne enhver af de nærmeste Vegemsdele med Følenerver. Paa Steder, hvor en større Finkhed i Følelsen er mindre nødvendig eller vel endog snarere vilde være mere til Glæde end til Gavn, som f. Ex. paa Ryggen, ere Følenervernes Traade sparsommere fordelte eller ogsaa fattes de ganske som i mange indre Vegemsdele. Deres Udbredelse finder især Sted i Huden, hvor de ikke alene tjene os til ved Berøringen at skaffe os Kundskab om mange fysiske Ejendommeligheder ved de ydre Gjenstande — saasom om deres Fasthed og Vægt samt om Bestaffenheden af deres Overflade — men ogsaa som trofaste Vogtere beskytte os mod tallose Bestadigelser. Thi hvor ofte vilde vi ikke lide slem Overlast, naar ikke Følenerverne i Huden meddelte Hjernen et advarende Indtryk af Smerte!

Saaledes sætte Sandserne os paa en i Sandhed forbausende Maade i Forbindelse med den os omgivende Natur; men Hjernen skal ikke alene modtage Indtryk, den skal ogsaa være i Stand

til at sætte vore Lemmer og Ansigtsmuskler i Bevægelse — og dette vigtige Hverv sker ligeledes ved Virksomheden af særegne Nerveetraade, Bevægenervene, som dels træde frem af forskjellige smaa Abninger ved Grunden af Hjerneskallen, dels strække sig ned gennem Rygmarven, hvis forreste Del de danne. Fra denne udgaa de til begge Sider paa samme Maade som Følenerverne i eet og tredive Par, der straks efter deres Udtrædelse blande sig med de tilsvarende Følenerver og danne en sammenfjet Nerve, som udsender sine Grene i Musklerne eller i Huden paa Legemet eller Lemmerne. Ethvert af Ryggens Nervepar har saaledes to Rodgrene, en Føletraad og en Bevægetraad, og hver Rod er sammenfjet af et stort Antal selvstændige Traade. Følenerverne, som ere bestemte til at lede Indtryk til Hjernen, og som aldeles ikke ere i Stand til at udføre dens Befalinger, udbrede sig ihær i Huden, hvoriimod Bevægenervene, som ere bestemte til at meddele Befalinger fra Hjernen og som er aldeles blottede for Følelse, udelukkende ende i Muskler for paa Hjernens Bud at bevirke disses Sammentrækning eller Slappelse.

Enhver Nerve har saaledes sin særlige Bestemmelse, og den heldbringende Indflydelse af Arbejdets Deling har aldrig vist sig tydeligere end i vort Legemes Økonomi. Hvilken forfærdelig Forvirring vilde der ikke opstaa, dersom Synsnerverne f. Ex. kunde meddele Indtryk af Følelse, og dersom Bevægenervene ogjaa kunde smage og Hørerne lugte! Men enhver lille Nerveetraad, og der findes i Legemet en utallig Mængde saadanne, har kun en eneste Økonomi at udføre.

Synsnerven modtager kun Indtryk af Lyk, og det er bekendt nok, at man ved et voldsomt Slag eller Stød paa

Øjet synes at se Gnister; Hørenerven kan kun høre, og et lille Insekts Kravlen eller Spring paa Trommehinden lyder derfor som høje Rusal eller Skud; paa samme Maade kunne Lugtenervene kun lugte, Smagsnerverne kun smage, Følenerverne kun føle og Bevægenervene kun frembringe en Bevægelse. Overskrer man det bageste Led af en af Rygmarvsnerverne, taber den Del, som den forsynede med Nerveetraade, al Følelse — man kan stikke den og berøre den med en gloende Naal; det føles ikke, men Musklerne kunne endnu sammentrække sig ved Bevægenervernes Virksomhed, naar Hjernen byder det. Overskræs derimod den forreste Rod, saa lammes den Del af Legemet, hvori Nerven forgrener sig, hvoriimod Følelsen bliver usvækket.

Saaledes erholder Hjernen altid den nojagtigste Kundskab om hvad som tildrager sig i den ydre Verden; thi enhver Budebærer forretter blot sit bestemte Hverv. Hjernen løber derfor ikke i Fare at forglemme det ene for det andet, hvilket vilde blive Tilfældet om Rollerne ikke vare med saadan Omhu fordelede. Med samme Sikkerhed og Hurtighed bliver ogjaa Hjernens Befalinger udførte, thi enhver af Bevægenervene har sin egen bestemte Virkefreds, for hvilken den alene bekymrer sig, og tillige er fuldstændig bekendt med hvad den har at gjøre. Ingen Konge har mere paalidelige Ministere og Tjenere end Hjernen, og naar vi betænke hvorledes de utallige Nerveetraade i hele Legemet alle løber sammen til den for at meddele den Underrettelser eller indhente dens Befalinger — og hvor bestemt og harmonisk alt dette foregaar og desuden hvorledes Sjælen throner i den, sammenbinder de modtagne Indtryk til Tanker og sidder der ligesom en Dommer over

Verden, og over sig selv — da fremstiller Hjernen sig for os som det mest ubegribelige og mærkværdigste af alle Skabelfens ubegribelige Under!

Alle Vægemet's Nerver staa dog ikke under Hjernens umiddelbare Herredomme; ikke alle høre dens Befalinger eller meddele den tydelige Indtryk. De saakaldte vegetative Funktioner — Fordøjelsen, Blodets Kredsløb, Rirtelaffsondringerne osv. — ledes af et eget Nerveffystem, Ganglieffystemet, der vel ogfaa staa i Forbindelse med Hjernen, men dog til en vis Grad er uafhængigt af denne og opfylder sin vigtige Bestemmelse, uden at vi mærke det, og uden at vi ere i Stand til at konstatere dets Virksomhed. Vi føle ikke i sund Tilstand, at vi fordøje, vi kunne ikke bringe vort Hjerte til at standse, vi aande uden at stænke denne Proces nogen Opmærksomhed, og Leveren og Nyren fortsætte deres Virksomhed, uden at vi mærke det.

Dette er aabenbart en høist henfigtsmæssig Indretning; thi hvorledes skulde vi have faaet Tid til at arbejde paa vor aandelige Udvikling, dersom Hjernen ogfaa skulde have styret Vægemet's indre Økonomi?

Men faasnart der indtræder en sygelig Tilstand, vaagner Hjernens slumrende Bevidsthed om det vegetative Livs Organer — da føle vi Smerter i de indre Dele, om hvis Tilværelse vi ellers kun have en dunkel Fornemmelse, og faa derved et Vink om, at Vægemet's beundringsværdige Uhrværk er kommet i Uorden, og at det er paa Tiden at forunde den angrebne Organisme Ro eller at søge Lægehjælp.

Saaledes viser hele Nerveffystemet sig, ogfaa i denne Henseende, som et af Skaberen fuldkomment Meffterværk — saasom den henfigtsmæssigste og

herligste Mechanisme, hvilken kun en Gud kunde opfinde!

Til Trods for sin Hjernes Overlegenhed vilde Mennesket have været et i hele sin Bygning aldeles forfejlet Væsen, dersom dets Lemmer ligesom Dyrenes alene havde været indrettede til at bevæge sig, flattere eller grave med, eller til Angrebs- eller Forsvarsvaaben. Thi da Mennesket var udrustet med større aandelige Evner og bestemt til at være Herker over hele Jorden, maatte det ogfaa udstyres med de nødvendige legemlige Midler til at sikre sig Herredømmet, og derfor se vi, at imedens alle fire Lemmer hos Dyrene kun tjene til Bevægelsesredskaber og undertiden tillige til Vaaben, ere Forlemmerne hos Mennesket undtagne denne lavere Bestemmelse og byggede paa en saadan Maade, at de ere stiftede til at udføre Forstandens Bud.

Mennesket er ved sin nøgne Hud forsvarsløst udsat for Vejr og Vind, for Hede og Kulde, men dets kunstfærdige Haand erstatter det rigeligt denne Mangel og spinder og væver en Mængde Tøjer, som det ovenikøbet pryder med alle Regnbuens Farver for at forene det Nyttige med det Behagelige. Dets svage Arm er ikke i Stand til at kæmpe med Skovens vilde Dyr, men med sikker Haand udstyder det den dræbende Pål eller sender den jærntrammende Kugle igjennem Luften. Det svømmer kun ufuldkomment, men behersker dog alle Fisk og Pattedyr i Havet, forfølger dem til deres fjerneste Tilflugtssteder, rammer dem med den dræbende Harpun og fanger dem med Medesnøren eller i Garn. Det har ikke Muldvarpens Græfjodder, men trænger dog med sine kunstige Gange dybt ned i Jordens Stjød og gjør sig til Herre over dens skjulte Skatte. Med Spade

og Plov dyrker det Jordens Overflade og bringer Marken til at yde en rigelig Afgrøde. Forgjæves spørre Floder og Bjerge Menneskets Vej; det bygger sine Broer over den rivende Strøm og sprænger Tunneler gennem den haarde Granitklippe. Ikke engang den mægtige Urstov kan gøre det Jordbundens Besiddelse stridig; med sin skarpe Øre og Sav fælder det de højeste Træer og styrter deres stolte Kroner i Støvet. Og den samme Haand, som hjælper det til denne Magt og dette Herredømme, afslutter Strengen de skønneste Toner, trykker alle Naturens Billeder paa Lærredet og bringer den raa Marmorblok til at antage en Apollos Guddomsstiftelse eller en Venus's ideale Skønhed.

Allerede ved Menneskets legemlige Dannelse finde vi at det udmærker sig foran alle øvrige Skabninger, men endnu mere ved Sjælens uendelige Fortrin. Dyret besidder upaatvivlelig — til en vis Grad — Husommelse, Forstand, Dømmekraft, ja endog en vis Kombinationsgave, men hvor langt staar endog ikke det mest intelligente Dyr tilbage for Mennesket!

Skun Mennesket stræber efter højere Formaal; det alene har Samvittighedens Domstol i sit Indre, det alene besidder en medfødt moralsk Lov, det alene er i Stand til Selvpøvelse og til at opbevare sine aandelige Erobring til sine Efterkommere, det alene kan fra den materielle Sfære hæve sig til Bevidstheden om et tilkommende Liv.

I hvilket Djemed er der stænket Mennesket saa fortrinlige Gvner, til hvilket Djemed erholdt det, som jo ogsaa dvæler paa Jorden, denne Kraft at stue ind i et lykkeligere Liv efter dette? Skulde Mennesket blot indskrænke sig til en dyrist Eksistens, saa vilde det

jo staa langt tilbage for Dyret, thi med mindre Møje er det i Stand til at forskaffe sig sin Føde; Insekter opfylder alle sine Livs Bestemmelser med samme Fuldkommenhed som Mennesket og kjender derved ingen Sorger, ingen Anger, ingen Samvittigheds Bebrejdelser over en forløben Tids Forjømmelser, ingen Frygt for Guds evige Dom. Nej! Menneskets overlegne Gvner anpise det en ædlere Bane og højere Pligter — og kun paa denne Vej finder det sin Tilfredsstillelse og Lykke, thi blot paa denne opfylder det Djemedet for sin Tilværelse. Selvpøvelse, Selvforædling og Frigjørelse fra Sandhelighedens og Egentjærlighedens Baand, — er Hovedformalet for dets Bestræbelser.

Mennesket vil ivrigt brænde for de høje Idealer: Gud, Fædreland og Dyd! Det vil stadig berede sig for at blive Medborgere i en bedre Verden, vemodig sørge, naar dets Svaghed leder det fra den rette Vej, og juble af Fryd ved ethvert Trin, som det tilbagelægger paa Sandhedens og Retfærdighedens Bane!

Mennesket vil være hjælpsom, god og retfærdig — thi Retfærdighed er Guddommens fornemste Attribut, og Mennesket er aldrig mere lig Gud end naar det bringer Retfærdighed Offer, ligesom en uretfærdig Handling er den sværeste Byrde, som kan trykke paa dets Samvittighed.

Mennesket vil ifølge sine Gvner og Kræfter berige sin Sjæl med nyttige Kundskaber, thi Kundskab er Magt, og den som er i Besiddelse af denne Egenkab, kan ogsaa i en videre Kred være sine Medmennesker til Nytte.

Mennesket vil sluttelig ved Maadeholdenhed og Udvikling af sine Kræfter beskytte og pleje sit Legeme som en

dyrebar Gave — thi et friskt Legeme er den eneste sikre Grundvold, hvorpaa en friskt Sjæls Tempel kan rejse sig i hele sin Skjønhed.

Mennesket vil med et Ord i alle

Retninger stræbe efter det høje Forbillede, som det bærer i sit Skjød, og vise sig værdig for en fuldkomnere Tilstand, om hvilken det bærer Østet i sit Jnderste.

Den 1ste April 1890.

Vær altid sandfærdig!

Enhver Person burde gjøre sig al mulig Umage for at uddanne en Bane af at altid være sandfærdig i alle sine Udtalelser, hvadenten det er i Samtale om ubetydelige Sager eller angaaende vigtige Tildragelser. Det er mærkværdigt hvor let en ligegyldig Bane erholdes i denne Henseende. Enhver af vore Læsere er, uden Tvivl, kommet i Berøring med Nogen eller Nogle, som ere tilbøjelige, naar de berette Noget som er indtruffet, at fremholde det i en urigtig Månd, saa at en fejlagtig Forstaaelse derved opstaar i deres Sind, som lytte dertil. Dette er meget ofte Tilfælde, hvor en Grad af Forbarm eksisterer hos den Person som gjengiver en Samtale eller skildrer en eller anden Tildragelse. Ligesaa daarlige Indtryk ere ofte givne paa en saadan Maade, som om en ligesvem Uvished var blevet udtalt, og den Person om hvem en saadan Udtalelse fældes, bliver derved højlig forurettet; men dog ville den, som muligvis har hystret saadanne Udtalelser, anse sig fornærmet, om han eller hun bliver beskyldt for at have talt Uvished.

Personer, som holde af Skjemt og af at fortælle morsomme Tildragelser, hengive sig ofte til den almindelige Skik, at saa meget som muligt forstjønne sine Historier, for derved at gjøre et bedre Indtryk og for at fremkalde Latter. En saadan Bane forarsager en løs Talemaade, som ofte er meget vildeblende. Saadanne Personer ere ikke at stole paa, formestligst de ere tilbøjelige til overdrevet at fremholde en vis Del af Beretningen og at undertrykke andre Dele, som ere af lige stor Vigtighed. Der findes ogsaa Andre, som overdriver Alt, hvormed de selv ere forenede. Om de beskrive en Hændelse, saa er det i et overdrevet Sprog, og den som overhører det og forstaar at bedømme denne Egenhed, maa selvfølgelig drage sine egne Slutninger om det omtalte. Vi finde ved Menneskenes Omgang med hverandre, at denne Slags Baner medbringe højt ubehagelige Følger. Store Forurettelser udøves derved, ikke altid med det Forjæt at ville skade Nogen, men som Følge af den urigtige Opfattelse, som et ubetænksomt Sprog tilvejebringer.

Den største Omhu bør iagttages ved Opdragelsen af vore Børn, saa at de fra deres spæde Alder maa lære at i alle sine Beretninger med største Nøjagtighed tale Sandhed. Deres Samvittighed bør udvikles i saa Henseende, og de burde lære at forstaa hvor urigtigt det er, at ikke være nøjagtig i sine

Udtalelser om hvad som er indtruffet. De burde læres at indse Nødvendigheden af at giengive Samtaler, at berette om Tildragelser, jaa nær korrekt som det er dem muligt, og at ikke sætte en anden Farve eller Præg paa Samme; thi omend de samme Ord giengives, jaa kan dog en hel forskjellig Opfatning erholdes, om ikke den Person, som giver Beretningen giengiver Samtalen i den samme Mand som den først blev givet.

Enhvert Menneske bor i sit Bryt udvikle en Følelse for Sandhedskjærlighed og Enhver bør lære at kjende Nødvendigheden af at tale Sandhed. Den største Omhu burde tages ved Beretninger af Tildragelser eller Giengivelse af Samtaler som vedkommer en fraværende Person, jaa at der ikke paa nogen Maade skal indtræde en urigtig Opfattelse hos den nærværende Person. Om en Person hos en Anden opvækker urigtige Idéer om en fraværende Person, jaa er dermed en stor Forurettelse udført, som undertiden bringer alvorlige Følger.

Vi kunne derfor ikke for meget søge til at, hos vore Læsere, opvække en Følelse for Nødvendigheden af at bruge den største Forsigtighed i denne Henseende. Alle Mennesker burde stræbe efter at erholde en jaadan Karakter og Sandhedskjærlighed at, naar en Person taler, alle hans Bekjendte kunne være forvisjede om, at det fuldstændig stemmer overeens med det virkelige Forhold. Alle burde elske Sandheden jaa højt, at de ikke under nogen som helst Omstændighed ville i mindste Maade afvige deraf. En jaadan Karakter er for en ung Mand eller Kvinde af ufsættelig Værdi. Vi burde være ligesaa paalidelige i vor Sfære som Englene ere i deres, og vi skulde aldrig, med Forjæt, httre Noget, som ikke kan taale den strengeste Underfølgelse.

Det Evangelium, som vi have annammet, er Sandhed. Vor Gud er en Sandheds Gud. Han hader Løgn og Falskhed, og disse Synder ere afsthyelige for alle hans Børn, som ledes af Evangeliets Mand. De som ere skyldige af Falskhed maa omvende sig deraf og for Fremtiden lade sig lede af Sandhedens Mand, ellers kunne de ikke dvæle i Guds Nærværelse. De Sidste-Dages Hellige fortrøste sig paa sin Skaber, da de ere forvisjede om at han ikke kan lyve. Ligeledes burde vi ogsaa her i denne jordiske Sfære være istand til at have Tillid til hverandre. Endstjøndt fejlbare, og deri ulige vor Skaber, jaa burde vi dog være sanddru og paalidelige i vore Udtalelser. Ved en omhyggelig Vedelse i denne Henseende ville vore Børn vinde en Følelse for Nødvendigheden af at aldrig letfindig httre sig om nogen Ting; deres Samvittighed vil da fængsle dem til at fuldstændig tale Sandhed om hvad de se og høre.

(Red. »Juvenile Instructor«.)

Emigrationen. Dette Aars Emigrations-Selskaber ville komme til at afgaa fra Kjøbenhavn paa følgende Dage: den 24de April, den 29de Maj, den 7de August og den 11te September. Prisen til de forskjellige Bestemmelsessteder er endnu ikke bestemt, men vil antagelig blive den Samme som sidstledne Aar.

Ældste John A. Quist's Bortgang.

Det var med forunderlige Følelser at vi, den 13de Marts, modtog den sorgelige Efterretning om vor elskede Broder og Ven, Ældste John A. Quist's pludselige og uventede Bortgang, hvorom vi i Korthed meddelte i vort sidste Nummer. Vi kunne ikke Andet end med Profeten Esaias istemme: Herrens Tanker ere ikke vore Tanker og hans Veje ere ikke vore Veje.

Senere have vi gennem Ældste John A. Beckstrand erhholdt videre Oplysning, hvorefter fremgaar: at vor hedengangne Broder ankom til Wingåker om Aftenen den 1ste Marts. Han var da i Rydelsen af sin sædvanlige gode Helbred, og prædikede dersteds de tre paafølgende Aftener. I Tirsdags Aftes, den 4de, prædikede han næsten hele Tiden under Forsamlingen og blev deraf meget varm, hvorefter han blev hurtig afkjølet. Om Onsdagen klagede han over Smerter i Mave, og Opfastning indtraadte. Han var derefter meget syg indtil den 9de, naar han sagde at han følte sig meget bedre, men den 11te om Formiddagen, blev han pludselig daarligere og led svære Smerter. Onsdagen den 12te, Kl. 4 Efterm. udtrede han, bl. A., til Ældste John A. Beckstrand, som i Forening med Ældste L. E. Larsen, var nærværende ved hans Shgeleje, følgende: „Naar jeg er død, maa I telegrafere til Præsident Fjeldsted og underrette ham derom, og indhente de nødvendige Instruksler fra ham med Hensyn til Bestyrelsen af Begravelsen. Sig ham at jeg ønsker at blive begravet i Goteborg.“

Han frygtede ikke for at dø, dog ønskede han meget at gjense sin Familie, men, sagde han: „Jeg er villig og rede til at underkaste mig Herrens Vilje“. Om Aftenen den 12te ønskede han flere Gange at tage Afsked med Brødrene. De foreslog da at salve ham og at besegle ham til Herren, hvilket han ogsaa ønskede at de skulde gjøre. Han nød derefter No indtil den paafølgende Morgen, Kl. 2⁴⁵, naar Dødens kolde Haand affaar hans Livstraad, og Aanden, efter endt Prøvelse, forlod sin jordiske Hytte. Han beholdt sin fuldkomne Bevidsthed lige til det Sidste. Omtrent en og en halv Time forend han døde spurgte han Ældste Beckstrand, om han kunde høre nogen Sang, hvortil denne svarede: Nej! da sagde Broder Quist: „Jeg hører Englene synge; deres Sang er saa yndig.“

Vor saa pludselig bortkaldte Broder og Ven var en Mand i sin bedste Alder, kun 44 Aar gammel, og var begavet med en særdeles stærk Natur, som, ifølge menneskelig Opfatning, vilde kunne have modstaaet de i Dodelighedens Tilstand tilhørende Skrøbeligheder indtil en høj Alder; men vi finde ofte at den menneskelige Beregning slaar Fejl, begrundet paa at den ikke er i Overensstemmelse med den Almægtiges Beslutninger.

Ældste Quist forenede sig med de Sidste-Dages Hellige i Aaret 1863, og udførte derefter en seksaarsig Mission i Sverige og Norge; emigrerede til Utah i Aaret 1869. Hans gode Egenskaber vandt ogsaa

straks der Erkjendelse og han blev ordineret som et Medlem af de Halvfjerds Rvorum. Han blev i Aaret 1877 atter kaldet til at virke i Missionens Tjeneste i Skandinavien, og ankom, som en Følge af denne Kaldelse, til Kjøbenhavn, den 27de November samme Aar, hvorefter han virkede som omrejsende Eldste i Gøteborgs Konference, indtil den 7de September 1878, naar han overtog Bestyrelsen af Konferencen, hvilken Stilling han indehavde indtil han, den 23de Juni 1879, vendte tilbage til sit Hjem i Bjergenes Dale. Atter lydig til Herrens Tjeneres Rost forlod han for anden Gang sit Hjem og sin dyrebare Familie og ankom hertil den 19de Juli 1887, og blev atter befuldmægtiget til at virke som omrejsende Eldste i Gøteborgs Konference, og derefter, den 29de September 1888 kaldet til, for anden Gang, at præsidere over Samme, hvilken Stilling han beklædte indtil sin Død. Under sin Virksomhed i Missionens Tjeneste har han ved sin gode Forstand og mandige Karakter bundet de Helliges og mange andre Venners Tillid og Agtelse. Han skulde have vendt tilbage til sit Hjem med det første Emigrationselskab af Hellige, som kommer til at afgaa dette Foraar, og Underretningen falder derfor saa meget tungere paa hans efterladte Familie, som vissejlig allerede for længe siden havde begyndt at glæde sig i Haabet om, snart at gjense den, som for dem var det Kjæreste her paa Jorden; men i dets Sted kommer blot det sorgelige Budskab, at Døden har stillet sig imellem dem og ham. Egtfælle og Børn er nødsagede til at fælde Savnets Taarer, uden engang at saa Anledning til at beskue de jordiske Levninger, af den, som de saa højt elskede. Vor Bøn opstiger til den Almægtiges Throne, at de maa være trostede i denne Sorgens Time og at Guds Aand maa lade Haabets skønne Lampe brænde i deres Sjæl, saa at de ved Overbevisningen om de Trofastes Gjenforening i en anden Verden, hvor ikke Dødens kolde Haand kan opløse de Kjærlighedsbaand, som her ere blevne knyttede og som der aldrig skulle opløses, maa finde det Balsam som læger Hjertets Saar. Vi kunne Alle finde Trost ved Overbevisningen om, at den Almægtige havde en anden Mission i Beredskab for ham, hvor hans Talenter og Egenheder kunne finde en videre Sfære for deres Virksomhed.

I Overensstemmelse med vor hedengangne Broder og Vens Ønske, at blive begravet i Gøteborg, blev Forberedelser for Begravelsen vedtagne under Eldste C. E. Peterjon's Bestyrelse, og det smukkeste beliggende Gravsted paa Sanna Kirkegaard blev kjøbt, som det sidste Hvilested for hans jordiske Levninger. Liget blev transporteret pr. Jernbane fra Wingåker og bragtes om Morgenen den 19de fra Gøteborgs Jernbanestation til Sanna Gravkapel, hvor de Hellige og mange af den Afdødes Venner vare samlede. Efterat Kisten var blevet baaret ind og rigelig smykket med Krands, holdt Eldste C. E. Peterjon en for Anledningen passende Tale, hvorefter Liget Kl. 12 Middag, blev nedjanket i Gravens moderlige Skjød, for der at hvile i Fred indtil den første Opstandelsens herlige Morgen.

Et Besøg til minderværdige Steder.

Ældste A. P. Anderson, fra Saltjøstaden, for nærværende Forstander for Uppsala Gren (Sverige), har tilsendt os en meget interessant Beretning om sit, sidstledne Aar, foretagne Besøg til de, for de Sidste Dages Hellige, saa minderværdige Steder i Staterne Missouri, Iowa og Illinois, hvor de Hellige i Kirkens tidligere Dage vare bofattede, og hvor de for sin Tro Skyld vare nødsagede til at gjennemgaa Videlser og Forsølgelser af de grumme Slags, indtil de sluttelig vare drevne ud i den vilde Ørten, for at i Klippebjergenes Dale, hos den vilde Indianer og omgivet af Skovens vilde Dyr, søge den Fred som deres kristne (?), civiliserede Medskabninger ikke tillod dem at nyde. Pladsen tillader os ikke at fuldstændig gengive Ældste Andersons Beskrivelse, hvilket skulde have været os kjær, men vi maa indskrænke os til følgende Uddrag. (Red.):

„Jeg reiste fra Kansas City til Independence, Jackson County, Mo, og opsogte der en Hr. Hill, som er Forstander for et Samsfund kaldet: »Hendrikiter«, hvilket holder i sin Besiddelse det af de Hellige indviede Tempelkvarter, og erholdt fra ham Nøglerne til den indhegnede Mark. Jeg opjendte der en Bøn til Gud om hans Beskyttelse under min Reise, samt om hans Betsignelse over hele Israel. Jeg sølte at mine Fødder stod paa et helligt Sted, og min Sjæl var fyldt med Glæde ved Tanken om at dette var Stedet, hvor det nittende Aarhundredes store Profet samtalede med Jehova, og tillige at det var her som at et Tempel vil blive bygget til den Allerhøieste Guds

Øre, og hvor det nye Jerusalem en Gang vil blive grundlagt.

Derefter besøgte jeg den omkring 5 (eng.) Mile fra Independence beliggende Flod »Big Blue«, paa hvis Strande de Hellige havde bygget omkring 200 Tømmerhuse, fra hvilke de, i November 1833, bleve drevne, hvorefter Bøvelen nedbrændte deres Huse og andre Ejendele. Jeg fandt, at naar en „Mormon“ aflægger et Besøg til disse Steder, bliver Folket slaaet med en vis Forstrækkelse, idet de tror, at han er udsendt for at opsoge Dokumenter, der ville bevise at de Hellige endnu ere retmæssige Ejere af Landet. Saaledes kom jeg i Samtale med en Mand, som, saasnart han fik høre jeg var „Mormon“, forfikkede mig at hans Ejendom havde aldrig tilhørt nogen af de Hellige, saa at den kunde ikke blive taget fra ham.

I Far West, Caldwell County, opsogte jeg Jacob D. Whitmer (Søn af John Whitmer, en af Vidnerne til Mormons Bog), som nu er Ejer af det paa dette Sted beliggende Tempelkvarter. Han viste mig Ruinerne af den gamle By Far West. Der findes endnu tilbage fra den Tid nogle næsten tørre Brønde, som ere fra 20 til 50 Fod dybe. Jeg besøgte Tempelkvarteret og saa de fire Hjørnestene, som paa dette Sted, den 4de Juli 1838, under Profeten Josefs Ledelse, blev lagte, og hvorpaa det 180 × 240 Fod store Tempel skulde have blevet bygget. Paa denne Tempelgrund holdtes den 26de April 1839 en privat Konference, ved hvilken Lejlighed Kirkens nuværende Præsident, Wilford Woodruff, samt afdøde George A. Smith bleve ordinerede

til Apostelembedet i Jesu Kristi Kirke. Det var paa dette Sted at Generalerne Lucas og Clark med Bøbelens Hjælp angreb de Hellige og tog Profeten Josef og de øvrige Brødre til Fange, hvorefter de dræbte de Helliges Kreaturer, ødelagde deres Ejendele og krænkede deres Hustruer og Døttre. O! hvilke Videlser de Hellige da maatte døje, uden at erholde nogen Retfærdighed; men den Almægtige, som throner i det Høje har ikke forglemte de Uretfærdigheder som dengang udøvedes mod hans Folk.

Derefter besøgte jeg det Sted, hvor den saakaldte „Mormonstad“ engang laa, eller hvor den i Kirkens Historie saa sørgelig bekendte „Hauns Mill“ var beliggende. Jeg fik en derværende bosat Mand, ved Navn Hr. White, at vise mig omkring. Vi gik først og besøgte Stedet, hvor Møllen havde staaet. Af Møllebakken findes endnu nogle Støkke tilbage midt i Strømmen. Derefter gik vi til Stedet, hvor den bekendte Smedje havde staaet, i hvilken 19 af vore Brødre og to smaa Drengene bleve myrdede. Siden besøgte vi Brønden hvori de myrdede Personer bleve nedkastede. Paa dette Sted er en gammel Møllesten rejst af en Hr. Fuller fra Adair County, Mo, Søn af Josiah Fuller, en af de myrdede Personer. Jeg nedbøjede mig paa Graven og bad til Gud, at disse Martyrers Støvt maatte hvile i Fred til den første Opstandelse, og da blive kronede med den Herlighed som tilkommer dem som Martyrer for Sandhedens Sag. Medens vi besøgte disse Steder, samlede straks en Hov af unge Mænd, fra 15 til 20 Aars Alder, hvilke skreg og hylede som vilde Dyr. Dette bragte mine Tanker tilbage i Tiden til hvad som paa dette Sted udførtes den 30te Oktober 1838, Klokken 4 om Eftermiddagen, naar en

Bøbelhob af 240 Mænd, under Anførelse af en Wm. D. Jennings og en Hr. Comstock nærmede sig Stedet. Medens Kvinder og Børn tog sin Tilflugt til den nærliggende Skov, gik Brødrene mod Bøbelen, svingende sine Hatter, og raabte: Fred! Fred! men ingen Fred blev givet. Anføreren for Bøbelen skreg til Brødrene: „Alle som vil leve og have Fred, maa gaa ind i Smedjen“. Efter at de vare komne ind i Smedjen omringede Bøbelen denne og dræbte Alle som vare derinde. Dernæst trængte de ind iblandt de Døde og Døende og idet de opdagede en 10 Aar gammel Dreng, ved Navn Sardinus Smith, som i Forstrækkelsen havde krybet under Blæsebælgen; denne drog de frem og skød Halvdelen af hans Hoved af, saa at Hjernen spruttede omkring paa Væggene. En gammel hvidhaaret Veteran fra den amerikanske Frihedskrig, Thomas Mc. Bride, overleverede sit Gebær med følgende Ord: „Spar mit Liv, jeg er en Soldat fra Frihedskrigen“. Men den grumme Morder, til hvem han anstillede sin ydmyge Bøn, skød ham med hans eget Gebær, hvorefter en Mand ved Navn Rogers kastede sig over ham og sønderhakkede hans døde Legeme og kløv hans Hoved, saa at Hjernen randt gennem hans sølvhvide Lokker ned paa Jorden. En Frøken Rebekka Judd var Dienvidne til denne grusomme Handling.

Efterat jeg havde besøgt dette i de Helliges Historie saa mindesværdige Sted, besøgte jeg det Sted, hvor „Adamondi-Ahman“ engang var beliggende. Man finder der en Høj, paa hvis højeste Top man endnu kan se Ruiner af et Alter, og Folket paa denne Egn kalder Stedet for Adams Grav. Jeg begav mig derfra til Gallatin og videre til Staden Keokuk, som i Aarene 1853—55 var et Udrustnings- eller

Proviant-Sted for de Hellige, som skulde vandre den 1300 (eng.) Mile lange Vej over den amerikanske Ørten til det i „fjerne Vest“ beliggende nye „Hjem“. Mange af de Hellige erindrer med Jøselser blandede af Glæde og Sorg dette Sted, begrundet paa, at de maatte her overlevere til Grabens stille Gjemme mange af deres hjære Slægtninger og Benner, som nu hvile under Keokuk's Høje. Paa disse Høje er der nu opbygget en lille smuk By med 1500 Indbyggere.

Efter nogle Timers Ophold i Keokuk reiste jeg til Nauvoo Ill. Der opspurgte jeg Byens Borgermester, Hr. L. C. Bidemon, som er en af Nauvoos ældste Indbyggere, han er 83 Aar gammel, og har været gift med Josef Smiths Enke Emma. Han viste mig omkring i Byen og tog mig ind i Profeten Josefs Residens, som bærer Mærketallet „1843“. Vi gik ind i den østre Del af Huset, hvor der er en stor Sal, i hvilken Brødrene Josefs og Hyrums myrdede Legemer, efter at de havde blevet førte til Nauvoo, vare opbevarede til Begravelsen som ved Midnattid fandt Sted i en Kjælder under »Nauvoo House«, hvorefter Ligene om Natten fortes til Josefs eget Begravelsessted. Den følgende Dag opjagte jeg en Hr. Ribell, som før har været Medlem af Kirken. Han viste mig forskellige Huse, som havde tilhørt fremragende Mænd, saasom: Brigham Young, Orson Hyde, John Taylor, Daniel H. Wells og H. C. Kimball. Forunderlige vare mine Jøselser, da jeg vandrede gennem disse Gader og betragtede Husene, hvis første Ejerers Navne vare mig saa vel bekendte, saavel som Omstændighederne under hvilke de vare nødsagede til at forlade dem. Jeg aflagde et Besøg i Tempelkvarteret, som dog nu er bebygget. Tempelgrunden,

eller Stedet hvor Templet engang stod, ejes nu af en Hr. C. W. Reimbold; men der er intet andet Spor tilbage som beviser hvor Templet har staaet end en Brønd som dengang var inden Templets Mure, og af dennes friske Vand vederkvægede jeg min Tørst. Byen talte før de Helliges Udbrivelse henved 20,000 Indbyggere, men den tæller nu kun 1,700. Templet, som havde kostet en Million Dollars at opføre, blev, efter at de Hellige vare udbredne, antændt af en Person ved Navn Josef Agnell.

Efterat have bejeet alle disse minde værdige Steder førte Hr. Reimbold mig til Carthage, Hancock County, Illinois, der er beliggende 22 (eng.) Mile fra Nauvoo. Vi førte den samme Vej, som Profeten Josef færdede, naar han den mindeværdige 24de Juni 1844 begav sig til Carthage. Ankommen til Carthage besøgte jeg først Fængselet, hvor Profeten Josef og hans Broder Hyrum bleve myrdede, og som nu ejes af en Fru Elisabeth M. Browning. Jeg bad hende om Tilladelse til at se det Bærelse, hvor Brødrene sade fængslede, hvorefter hun ledsgædede mig til anden Etage og viste mig Bærelset til højre. Jeg observerede straks i Dorspejlet Hullet efter den Kugle, som dræbte Hyrum Smith. Omtrent fire Fod indenfor Døren, noget til højre, hvor Hyrum faldt, findes der endnu i Gulvet tydeligt Spor af den ædle Mands Blod. Jeg blev vist det Bindue gennem hvilket Josef faldt, efter at han var bleven skudt; det vender mod øst.

Nedenfor dette Bindue var et dengang en Brønd, og mod Skranken af Samme blev Josefs døde Legeme opsat og siden gennemskudt af Pøbelen. Denne Brønd er nu bleven igjenskyldt og i dens Sted er der anlagt et Blom-

sterkvarter. Den nuværende Ejerinde er meget imødekommende til Alle som besøge Stedet, og hun holder altid den Plac hvor Josef kaldt vel prydet med Blomster. Jeg opsogte derefter en Hr. Williams, 83 Aar gammel, som for Mordet holdt en mindre Stilling ved Carthage Bevogtning. De Befalende over denne Bevogtning som, i Overensstemmelse med Gubernør Fords Løfte, skulde beskytte Fangerne mod Føvelens Voldsomheder, havde Ratten for Mordet et hemmeligt Møde med Føvelen, som, i Overensstemmelse med Hr. Williams Ord, for en stor Del bestod af lejede Mænd. Paa dette Møde blev Planen lagt for Mordet, idet de bleve enige om at den Dag, som om Eftermiddagen skulde staa paa Post ved Fængselet, ikke skulde skærplade sine Gæverer, saa at Ingen maatte komme til Skade naar Føvelen skulde anfalde. Paa den bestemte Tid, Klokker 5 Eftermiddag, fremrykkede Føvelen fra en nærliggende Skov, og efter en tilshneladende Modstand gav Bagten Plads for Skurkene, som derefter trængte ind i Fængselet og nedfød Josef og Hyrum samt faarede John Taylor. Forst naar

Føvelen havde udført sin Riddingsdaad rykkede den øvrige Del af Bevogtningen frem, som imedens havde gjemt sig bag et Plankebærk et Stykke fra Stedet, hvilket Sted Hr. Williams ogsaa viste mig.

Længe vil jeg bære i Erindring det Indtryk, som Besøget i Carthage gjorde paa mig, og aldrig vil jeg glemme den 27de Juni 1844, da Josefs og Hyrums uskyldige Blod flød for Sandhedens Sag.

Ved mit Besøg paa en Hr. Sharps Aviskontor fandt jeg nogle Hefter af „Warsau Signal“ fra 1844. I et Nummer fra Juni Maaned 1844 fandt jeg en Opfordring fra Redaktør Sharp til Befolkningen i Hancock County, at inden Valgdagen i paafølgende August tilintetgjøre de Hellige, saafremt de ikke ønskede at se den politiske Magt i „Mormonernes“ Hænder.

Efter at have opholdt mig et Døgn i Carthage rejste jeg derfra og besøgte forskellige Steder, samt ankom lykkelig til New-York, hvorfra jeg den 13de August fortsatte min Rejse og ankom til Kjøbenhavn den 28de samme Maaned, taknemmelig til Herren for hans Beskyttelse.“

Det første Bryllup.

Al Evighedens Morgengry,
 Vor Klode rullede ung og ny
 Og tog sin Plads blandt Gudeflægtens Riger.
 Og under tusind Harpers Klang
 Vor Fader Adam denne Jord bestiger.

Her blev hans Riges Grundvold lagt —
 Naturen i sin Højtidsdragt,
 Velkommen bød ham her sit Hjem at bygge.
 Og Himlens Engle, da de saa,
 Vor Jord blandt tusind Stjerner smaa,
 Beundrede det nye Himmelsmykke.

Og Dyrene i Tusindtal
 Kom til ham i hans Blomsterdal,
 Og Navn han kunde for dem alle finde.
 Han saa, at Alt var saare godt,
 Og en Ting fattedes der blot,
 Der fandtes ej paa Jorden nogen Kvinde.

Saa, i den ityggefulde Lund
 Faldt Manden i et saligt Blund —
 Han ser paa Tidens Strøm en Baad at glide.
 Han ser en Skare komme nær,
 Som i Triumf en Kvinde bær' —
 Og, vaagen, ser han Eva ved sin Side.

Da fejredes en Bryllupsfest,
 Hvor Herren selv var Parrets Præst,
 Og Myriader Engle Vidner stode.
 „Bliv frugtbar!“ lød det store Bud
 Udtalt af Universets Gud,
 „Og opfyld med jert Afkom denne Klobe“.

Her stod det første ædle Par,
 Som i sit Stjød vor Stjæbne bar,
 For Herrens Ansigt brødesfri de træde.
 Et Amen og Halleluja
 Af Himlens Kor istemmes da,
 Mens al Naturen raaber højt af Glæde.

Det var i Tidens Morgengry,
 Da Jorden selv var ung og ny,
 Og Synd og Død var ukjendt paa vor Klobe,
 At dette første Bryllup stod
 I Paradis ved Livets Flod;
 Og Fred paa hele Jorden den Gang boede.

C. C. J. Christensen.

Indhold.

Mennesket	193	Eldeste John A. Quists Bortgang	202
Red. Anm.:		Et Besøg til mindebsværdige Steder	204
Vær altid sandfærdig	200	Det første Bryllup (Poesi)	207
Emigrationen	201		

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af C. D. Fjeldsted, Lorengæsgade 14, 1ste Sal.

Trykt hos F. E. Wording (B. Peterjen).